

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

СОЦІОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр / молодший бакалавр

Для спеціальності (-ей): усіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин) денна: 4 (120 год.: 24- лекції; 24- семінарські; 72 - самостійна робота); заочна: 4 (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача

ПІБ: Рубан Ася Костянтинівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, старша викладачка кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочій e-mail: ruban_ak@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: вівторок, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни є соціальний аспект феномену девіантної поведінки; теорії сутність, форми, види девіантної поведінки; технології соціальної профілактики девіантної поведінки.

Мета дисципліни є формування у майбутніх соціальних працівників теоретичних знань та практичних умінь використання сучасних технологій соціальної профілактика девіантної поведінки неповнолітніх.

Результати навчання:

- поглиблене вивчення сутності девіантної поведінки, її соціальних характеристик та різних форм прояву у поведінці неповнолітніх;
- формування умінь та навичок аналізувати різні відхилення у поведінці неповнолітніх, проектувати їх подальший особистісний та соціальний розвиток;
- формування умінь студентів обирати та ефективно використовувати технології соціально-педагогічної профілактики девіантної поведінки неповнолітніх;
- сприяння підвищенню загальної та педагогічної культури студентів

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Вступ до дисципліни. Поняття особистості: перше знайомство
Тема 2. Соціальна поведінка і соціальна активність особистості

Тема 3. Особистість і девіантна поведінка: вступ до проблеми

Тема 4. Система девіантної поведінки. Основні постулати девіантології
Тема 5. Основні поняття девіантології та базові методологічні ідеї

Тема 6. Типологія девіантої поведінки

Тема 7. «Позитивні» девіанти і їх роль у суспільствах
Тема 8. Психологічні пояснення девіантної поведінки.

5. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Березовська Л. І., Юрков О. С. 2016. Психологія конфлікту. Мукачеве : МДУ. 201 с.
2. Вольнова Л. М. 2016. Профілактика девіантної поведінки підлітків. Київ. 188 с.
3. Гусак П.М. та ін. 2018. Ресоціалізація неповнолітніх правопорушників в Україні та Польщі. Луцьк. Вежа-Друк. 280 с.
4. Ілляшенко Т. 2017. Гіперактивна дитина. Психологічний супровід у навчальному закладі. Київ. Шкільний світ. 88с.
5. Колендзян Н. М. 2015. Як допомогти агресивній дитині (ігри, вправи, виховні заходи, психодіагностичні методики) : метод. посіб. Кам'янець-Подільський,. 76 с.
6. Кондратенко Л. О. 2019. Мотивування девіантної поведінки підлітків у сучасному суспільстві. *Психологічні виміри особистісної взаємодії суб'єктів освітнього простору в контексті гуманістичної парадигми* : матеріали доп. II Всеукр. конф. з міжнар. участю, 21 берез. 2019 р. 2019. С. 65-71.
7. Корнещук В. В., Волошенко М. О., Олло В. П. 2021. Профілактика та корекція девіантної поведінки підлітків. Херсон.:Олді плюс. 136 с.
8. Кузьменко В. В., Діса О. В., Шинкаренко І. О. 2019. Психологія девіантної поведінки. Дніпро. Видавець Біла К. О., 68 с.
9. Лобанова А. С., Калашнікова Л. В. 2017. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти. Київ. Каравела, 470 с.
10. Максимова Н. Ю., Мілютіна К. Л., Піскун В. М. 2019. Основи дитячої патопсихології. Київ. Перун. 464 с.

11. Мартіросян Л., Мартіросян А. 2015. Виховний підхід до кримінальної відповідальності неповнолітніх у західноєвропейській ювенальній юстиції: історичний аспект. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. № 1. Педагогічні науки. С. 164-168.
12. Мафтин Л., Шульга А. 2021. Профілактика та корекція відхилень поведінки.. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 56 с.
13. Пугач М. 2017. Вандалізм – біла пляма в педагогіці й психології. *Виховна робота в школі*. № 12. С. 33-35.
14. Рущенко І. П. 2020. Соціологія особистості та девіантної поведінки. НТУ «ХПІ». 130 с.
15. Савельєва Н. М. 2020. Соціальна профілактика девіантної поведінки. Полтава. ПНПУ. 820 с.
16. Самойлова Н.В. 2019. Профілактика та корекція відхилень поведінки. Харків. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 120 с.
17. Харченко С. Я., Краснова Н. П. Робота соціального педагога з дітьми девіантної поведінки. Харків. Основа, 2015. 143 с.
18. Чала Ю. М., Шахрайчук А. М. Психодіагностика : навч. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол №8 від «16» січня 2024 р.